

POPULATIA

Cea mai veche evidență credibilă cunoscută despre satele de pe teritoriul actualei comune Bărcănești, este catagrafia (recensământul) satelor plasei Ialomița pe anul 1837 întocmită de Constantin Dorcescu și înaintată Ocârmuirii județului Ialomița, aceasta cuprinzând numărul populației, al pogoanelor lucrate și al animalelor. Conform acesteia populația însumată a satelor de pe acest teritoriu era de 2087 locuitori (Speteni 299, Bărcănești 694, Stoenești 518 -Eliza nu exista, Condeești 335, Ulești 241). Aceste date reprezintă reperul de la care vom raporta evoluția numerică a populației. Această evoluție se încadrează creșterii mari de populație din Bărăgan între anii 1750-1800 și creșterii explozive manifestată în perioada 1800-1899, în Bărăgan manifestându-se în aceste perioade creșterea cea mai mare de populație din România, fapt datorat cu precădere sporului migratoriu foarte mare. La acest proces de populare Lunca Ialomiței a reprezentat sectorul principal de atracție (din cadrul Bărăganului).

Astfel, conform studiilor și statisticilor, în perioada 1750-1800, populația din Bărăgan s-a dublat, iar în perioada 1800-1899 a sporit cu valori între 200-400 %. Desigur că aceste valori imense (datorate în principal sporului migratoriu), erau posibile datorită capacității de absorbție a Bărăganului care era zona cea mai lipsită de populație a României (densitate 1,1-5 loc/kmp).

Astfel în perioada 1837-1890 satele de pe teritoriul actualei comune Bărcănești și-au sporit populația cu 254 %, în anul 1890, populația adunată a celor 5 sate ajungând la 5089 locuitori (valoare a populației mult mai mare decât populația actuală a comunei). Pe sate(foste comune) populația din anul 1890 era repartizată astfel: Speteni 1109 locuitori, Bărcănești 1727 locuitori, Eliza-Stoenești 942 locuitori, Condeești 647 locuitori, Ulești 664 locuitori.

Numărul populației a crescut continuu, atingând o valoare maximă în anul 1967 (7292 loc.) valoare care marca o creștere după ce tot intervalul 1956-1966 populația scăzuse încet dar sigur. Dacă în perioada 1837-1912 creștera s-a bazat pe un spor migratoriu foarte mare (dar și un spor natural mare), începând cu anul 1967 populația scade datorită plecării masive a locuitorilor către mediul urban (spor migratoriu negativ).

Contingentul 1967 este ca în toată țara, cel mai numeros, în acest an fiind înregistrat cel mai mare număr de copii născuți vii (191) acest fapt făcând ca evoluția numerică a populației să redevină pozitivă (din păcate doar pentru acest an). Ulterior, ritmul scăderii populației s-a accelerat.

Este lesne de constatat că a continuat scăderea numărului populației totuși se observă două zvâcniri pozitive în anii 1998 și 2000. Motivul principal al acestei firave evoluții pozitive îl reprezintă nu sporul natural ci sporul migratoriu, tendința generală fiind ca numărul celor stabiliți (sau restabiliți în comună) să crească. Așadar **populația comunei Bărcănești era de 3636 locuitori în anul 2012**, cu 1453 de locuitori mai puțini decât acum 114 ani (1890) și cu 3653 de locuitori mai puțin decât în anul 1967 (anul cu valoarea cea mai mare a populației). Practic, acum, populația comunei Barcanesti, este pe jumătate fata de anul cu cea mai mare valoare a populației comunei (1967).

Pentru ca elementele expuse în acest tabel să fie mai ușor de înțeles am adunat datele astfel încât să reiasă o centralizare conform împărțirii oficiale actuale a comunei pe cele două sate Bărcănești(cu Bărcănești și Speteni) și Condeești(cu Eliza-Stoenești,Condeești și Ulești).

anul	1837	1890	1912	1941	1956	1966	1967	1977	1992	2002	2004
Pop. Tot. (Loc.)	2087	5089	6381	7093	7276	7101	7292	5769	4113	3978	3958
Pop. Bărcănești	993	2836	3583	3930	4107	3836	3937	3101	2284	2040	2030
Pop. Condeești	1094	2253	2798	3163	3169	3265	3355	2668	1829	1938	1928
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Natalitatea a avut o evoluție oscilantă cu o perioadă de creștere ce a atins un vârf în anul 1967, an de referință cu cel mai numeros contingent (191 de născuți vii). După anul 1967, valoarea natalității a scăzut continuu având în anul 2002 doar 20 % din valoarea natalității din 1967. După anul 2002 se înregistrează o firavă creștere a natalității (43 de născuți vii în anul 2004 față de 39 de născuți vii în anul 2002), astfel anul 1967 reprezentând contingentul cel mai numeros (191 copii născuți vii), iar anul 2002 reprezintă valoarea cea mai scăzută a natalității (39 copii născuți vii). În perioada 1967-1970 a avut loc o explozie a natalității datorită decretului din noiembrie 1966 care interzicea întreruperile de sarcină.

Reprezentată în procente, natalitatea are o evoluție pozitivă aflată în creștere până în anul 1967 (26,19 ‰) după care scade alarmant atingând 9,72 ‰ (în anul 1992) dar, ulterior a avut o creștere ușoară atingând 10,86 ‰ în anul 2004. Până în anul 1977 numărul născuților vii este mare, având valori foarte bune, chiar dacă totalul populației începuse să scadă din 1967, scăderea populației datorându-se cel puțin până în anul 1981 sporului migratoriu negativ. Dacă analizăm ultimul deceniu, observăm oscilațiile mici ale valorii natalității, cu o ușoară scădere generală, dar cu semne de creștere în anii 2003 și 2004.

Valoarea cea mai mare a natalității în ultimul deceniu (1994-2004) se înregistrează în anul 1997 (59 de născuți vii), iar valoarea minimă este după cum am mai amintit în anul 2002 (39 de născuți vii).

Mortalitatea a avut o dinamică în creștere, cu mici oscilații dar cu valori mai mari decât ale natalității. Creșterea ratei mortalității se datorează procesului de îmbătrânire a populației, vârstnicii fiind mai numeroși (cu precădere în mediul rural), totuși mortalitatea având începând cu anul 2002 o scădere semnificativă. Valoarea maximă a mortalității a fost atinsă în anul 1993 când s-au înregistrat 115 persoane decedate (după cum relevă tabelul cu mortalitatea în ultimul deceniu), iar valoarea cea mai

mică a mortalității este înregistrată în anul 2004 (58 de persoane decedate). Au existat și copiii născuți morți, cele mai multe decese fiind în anul 1967 (4 decese) și 1975 (5 decese), ani în care dacă ținem cont de numărul mare de copii născuți (191, respectiv 130) se mai atenuază impactul negativ.

Probabil că acest număr mare de copii morți la naștere se datorează decretului din noiembrie 1966, ce a luat prin surprindere populația, care a încercat prin metode rudimentare întreruperi de sarcină, unele dintre ele eșuând. Un alt factor al scăderii cazurilor de copii născuți morți îl reprezintă ridicarea standardului de viață al populației cât și faptul că după anul 1990 a fost permisă din nou practicarea întreruperilor de sarcină.

Sporul natural (diferența dintre natalitate și mortalitate) are valori pozitive până în anul 1994, ulterior acestui an, sporul natural a devenit negativ.

Principalele motive care stau la baza scăderii sporului natural, sunt plecarea elementului demografic tânăr și fenomenului de îmbătrânire a populației. Cea mai mare valoare absolută a sporului natural se înregistrează logic în anul 1967 când acesta a fost pozitiv (121) iar cea mai mică valoare absolută a fost în anul 1996 când acesta a fost negativ(-57).

Structura populației

Structura pe sexe indică în concordanță cu ponderea pe țară o majoritate a persoanelor de sex feminin. Această tendință ca persoanele de sex feminin să fie mai numeroase are un parcurs oscilant, astfel că anul în care valorile procentelor s-au apropiat cel mai mult a fost 1989 când „scorul” a fost: 49,7% bărbați față de 50,3% femei. În general ponderea medie a fost de 48% bărbați și 52% femei, dar proporția dintre sexe tinde să se echilibreze.

Structura națională a populației din punct de vedere etnic, cuprinde o majoritate consistentă a românilor, dar de-a lungul timpului ponderea românilor a scăzut continuu de la 97,1% în anul 1890 reducându-se treptat (96,5% în anul 1930, 88,6% în anul 1992), ajungând la 84,9 % în anul 2002. Privită în amănunțime structura națională a populației, relevă faptul că au existat de-a lungul timpului, apariții și dispariții ale unor minorități, în final situația simplificându-se mult în anul 2002.

Astfel în anul 1890 structura națională a populației din comuna Bărcănești cuprindea: 4945 de români (97,1%), 104 rromi (2%), 20 greci (0,4%), 12 bulgari (0,2%), 4 maghiari (sub 0,1%), 4 evrei (sub 0,1%).

După cum se observă ponderea românilor era covârșitoare, comuna fiind relativ omogen alcătuită. În anul 1930 structura națională a populației comunei avea : 6282 români, 205 rromi, 10 maghiari, 5 albanezi, 3 germani, 3 turci, un evreu, un rus, un polonez, un găgăuz. Are loc o scădere a proporției românilor și o diversificare a originii etnice a populației. Au dispărut bulgarii dar au apărut turcii, albanezi și câte un rus, polonez, găgăuz, de unde deducem că bulgarii au plecat probabil datorită războaielor balcanice, iar ceilalți (turcii, albanezii, câte un găgăuz, polonez) provin probabil din Dobrogea. Ponderea rromilor este în creștere ușoară. După cel de-al doilea război mondial odată cu instalarea regimului comunist o bună parte a populației cu alte origini etnice a părăsit localitatea, în anul 1992 în comuna Bărcănești existau: 3659 români, 450 rromi, un turc, un grec, un ungur, un macedoromân.

Se observă o creștere mare și constantă a ponderii rromilor (stabiliți în majoritate în satul Condești) și o reducere continuă a procentului românilor. Această tendință de a se reduce numărul românilor se menține la valori ridicate, ajungându-se ca în anul 2002 structura națională a populației comunei Bărcănești să arate astfel: 3374 români (84,9 %), 601 rromi (15,1 %), un ungur, un grec, un macedoromân. Structura confesională (pe religii) a populației are un parcurs apropiat structurii naționale, ținând cont de faptul că majoritatea românilor și rromilor sunt ortodocși.

Fragmente din „Monografia Comunei Barcanesti Ialomita”, Editura Apollon , 2006 , autor Popa Daniel